

دانشگاه علوم پزشکی اراک
دانشکده پزشکی

پایان نامه

دوره دکتری عمومی در رشته پزشکی

عنوان

مقایسه اثر اکسی کدون و مورفین بر درد رنال کولیک حاد

پژوهش و نگارش

داود شعبانی

اساتید راهنما

دکتر سید محمد جمالیان دانشیار دانشگاه علوم پزشکی اراک

دکتر رسول جعفری استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک

اساتید مشاور

دکتر مرتضی غریبی استادیار دانشگاه علوم پزشکی اراک

دکتر حسن صلحی استاد دانشگاه علوم پزشکی اراک

پاییز ۱۳۹۹

تقدیم به
عزیزم که پشتیبان همراهِ همیشگی
راستین خواهند

با تشکر و سپاس فراوان از:

از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اراک به سبب مساعدت در تصویب پروپوزال و حمایت در طول اجرای طرح تشکر و قدر دانی می‌کنیم.

از پایگاه توسعه تحقیقات بالینی مرکز آموزشی درمانی ولیعصر شهر اراک که پایان نامه اینجانب در این مرکز به تصویب رسیده است، کمال قدر دانی و تشکر را داریم.

از جناب دکتر سید محمد جمالیان و دکتر رسول جعفری (اساتید راهنما) و جناب دکتر غریبی و دکتر صلحی (اساتید مشاور) به سبب راهنمایی‌ها و زحمات بی دریغ آنها تشکر و قدردانی می‌کنیم.

از تمامی پرسنل محترم بیمارستان ولیعصر مخصوصاً پرسنل فداکار و محترم بخش اورژانس این بیمارستان که در راستای اجرای این پایان نامه از هیچ کمکی دریغ نکردند، کمال تشکر و قدر دانی را داریم.

چکیده

مقدمه: از آنجایی که مسکن های مختلف تاثیر متفاوتی بر میزان درد بیماران دارد و با توجه به اینکه بر اساس مطالعات گذشته مورفین و اکسی کدون تاثیر مناسب تری نسبت به سایر مخدر ها داشته اند. در این مطالعه به بررسی تاثیر این دو دارو بر درد کولیکی بیماران سنگ کلیه پرداخته ایم.

مواد و روش ها: در یک کارآزمایی بالینی تصادفی دو سوکور تعداد ۵۴ بیمار مبتلا به رنال کولیک به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند و در گروه اول تعداد ۲۷ بیمار داروی مورفین ، به مقدار ۵ میلی گرم و پلاسبوی خوراکی و در گروه دوم تعداد ۲۷ بیمار داروی اکسی کدون ، به مقدار ۱۰ میلی گرم و پلاسبوی تزریقی دریافت کردند. سپس بیماران از نظر شدت درد بر اساس خط کش VAS در ساعت صفر (قبل از تجویز دارو) و به ترتیب ۳۰ دقیقه و دو ساعت پس از دریافت دارو بررسی شدند.

نتایج: از ۵۴ بیمار بررسی شده ۷۰.۳۷ درصد جنسیت مرد و ۲۹.۶۳ درصد جنسیت زن داشتند. میانگین سنی بیماران بررسی شده در مجموع، ۳۷.۹۶ سال بوده است. دو گروه مورد مطالعه از نظر عارضه ی استفراغ دارای اختلاف معنادار آماری بوده اند. ($P-V=0.038$) میانگین میزان درد بیماران در هر دو گروه به طرز معناداری در طول مطالعه کاهش یافته است و میانگین درد در دو گروه در ابتدای مراجعه تقریباً یکسان بوده است. اما پس از گذشت ۳۰ دقیقه از مصرف دارو میانگین درد بیماران دریافت کننده مورفین به طرز معناداری ($P-V=0.00$) کمتر از گروه دریافت کننده اکسی کدون بوده است.

نتیجه گیری: داروی اکسی کدون نسبت به داروی مورفین، در کاهش درد بیماران رنال کولیک در دو ساعت ابتدایی مطالعه عملکرد ضعیف تری داشته و عوارض جانبی بیشتری را ایجاد کرده است.

کلمات کلیدی: اکسی کدون، مورفین، رنال کولیک